

10 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА ПРОФ. ЛИЛИ АТАНАСОВА (1921-2004)

Проф. Лили Атанасова продължи – като изпълнител и педагог – школата на акад. Андрей Стоянов, това е, всъщност, първата сериозна професионална българска клавирна школа. С право може да бъде определена като школата „Андрей Стоянов – Лили Атанасова“: задълбочено музициране, висок професионализъм, брилянтна артикулация, почтеност към музикалния текст, висока стилова култура, никаква показност. Така проф. Лили Атанасова характеризира школата на акад. Андрей Стоянов – принципи, които продължава и развива и самата тя.

На пиано се научава да свири в ранна детска възраст най-напред по слух – може би оттам е и естествеността, лекотата, с която се лееше нейната пееща фраза. Вътрешният усет при музицирането ѝ беше така завладяващ, че слушателят не мислеше за професионални сложности. Лили Атанасова не обичаше думата „професионализъм“, но ненавиждаше непрофесионалното свирене.

За първи път стъпва на концертен подиум на 13-годишна възраст. Две години по-късно изнася и първия си самостоятелен концерт. Участва в многобройни продукции на класа на акад. Андрей Стоянов. Концертната ѝ кариера остави трайни следи, най-вече у съвременниците, защото, за съжаление, тя регистрира много малко записи. Концертите ѝ - солови и в камерно дуо с проф. Владимир Аврамов, цигулка, преди– с рано починалия Стефан Сугарев – виола бяха събития в културния ни живот. За свиренето ѝ може да се говори много и с респект. Тя имаше вродено чувство за вътрешната мащабност на творбата; нейната фраза, артикулация, нейното туше бяха изключително прецизни и красиви. Учениците ѝ си спомнят с благоговение нейните Шопенови вечери, сонатите на Бетовен, нейния Шуберт ...Празници, за съжаление малко. А последният ѝ концерт (1972 г.) беше толкова посетен, че поне половината желаещи не успяха да попаднат в залата.

Проф. Атанас Куртев (той е сред учениците ѝ) споделяше, че най-силно впечатление му е правел нейният Бетовен – с волевата концентрация, боравенето с конструкцията като изказ, умението да се държи будно вниманието на слушателя както в драматичните моменти, така и в ония,

които предвещават ново развитие; рядкото умение да развива няколко линии, които протичат еднакво завладяващо в едно и също време. Не по-малко впечатляващ е и нейният Шопен – по думите на проф. Милена Куртева: подчертано лиричен, с великолепно оцветен тон, с чувство за мярка, дълбочина, без празна виртуозност, без излишен блясък. Не случайно е отличието ѝ на първия след войната Шопенов конкурс.

Не търпеше дилетантско свирене. Интерпретацията ѝ се отличаваше със строг вкус и прецизност, но в рамките на тази строгост имаше много топлота, много чувствителност. В съприкосновението с клавиатурата имаше пластичност, гъвкавост; оттам и хубавият, мек пеещ тон - винаги изискваше и от учениците си красив тон, хубаво легато, напевност... И в най-тихите моменти – мислени винаги в контекста на вътрешната мащабност на творбата, не се стигаше до изтъняване на звука.

Наталия Илиева

Януари, 2014